

[Thor Pedersen]

Det har været et meget omfattende og kompliceret sagsområde at gennemgå, men resultatet i form af disse lovforslag mener jeg vi kan være bekendt.

Forvaltningsloven betyder som helhed en større retssikkerhed for den enkelte borger. Det skal ikke forstås negativt, som om de offentlige myndigheder og forvaltninger ikke i almindelighed hidtil har optrådt rimeligt og rigtigt efter god forvaltningsskik, men deri ligger, at god forvaltningsskik, en beskrivelse af sædvaner, nu bliver formel lov.

Jeg skal vedrørende forslaget til forvaltningslov og lov om offentlighed i forvaltningen i øvrigt henviser til mit partis ordførertaler ved tidligere fremsættelser, idet jeg dog kan nævne, at vi finder det vigtigt at indføre reglen om samtidig begrundelse ved afslag, og at det også skal omfatte det kommunale forvaltningsområde, selv om jeg er meget opmærksom på, at der her kan være specielle vanskeligheder. Der er tale om politiske udvalg og politiske afgørelser, og det er spørgsmål og problemstillinger, vi ønsker at få be-lyst nøjere under udvalgsarbejdet.

Vi kan tilslutte os reglen om, at aktindsigt også skal omfatte sygehusjournaler. Vi er meget opmærksomme på de problemer, der kan være forbundet hermed, men mener, det er vigtigt at sikre det bedst mulige tillidsforhold mellem patient og læge, og det gøres nu engang efter vor mening bedst ved åbenhed og ærlighed. Det er dog nødvendigt, at der som foreslået kan stilles lægelig bistand til rådighed ved gennemlæsningen og fortolkningen af journalerne, ligesom der må være mulighed for en vis begrænsning i aktindsigten, hvor alene hensynet til den pågældende selv taler herfor.

Jeg skal tilsvarende anbefale forslaget om ændring af borgerlig straffelov vedrørende tavshedspligt. Vi finder det rigtigt som gjort i forslaget at sikre offentligt ansattes adgang til at tage del i samfundsdebatter, også vedrørende de emner, de selv er beskæftiget med. Det er i forslaget til forvaltningslov nøje præciseret, at offentligt ansatte kun kan pålægges tavshedspligt, når det er nødvendigt at hemmeligholde noget af hensyn til offentlige eller private interesser.

For at give borgerne den fornødne sikkerhed for, at fortrolige oplysninger, som offentlige myndigheder indhenter, ikke vandrer frit til andre borgere eller andre myndigheder, er

der fastsat regler i forvaltningsloven, som i væsentligt omfang begrænser den offentlige forvaltningsmyndigheds mulighed for at videregive eller indhente helt private oplysninger fra andre myndigheder uden samtykke fra den, oplysningerne vedrører.

Desuden foreslås det, at det i ansøgningssager er den pågældende borger selv, der skal give samtykke til indhentning af oplysninger om helt private forhold.

Disse tre lovforslag udgør efter min mening et reelt hele, alene til gavn og sikkerhed for hver enkelt dansk borger, og jeg skal derfor endnu en gang takke ministeren for fremsættelsen og give tilsagn om en velvillig udvalgsbehandling.

Leif Hermann (SF):

De forslag, vi behandler i dag, vedrører jo borgernes forhold til den offentlige forvaltning. Den offentlige forvaltning er igennem de sidste mange år udvidet ganske betydeligt og må for mange mennesker stå som et apparat, der er vanskeligt tilgængeligt og i betydeligt omfang lider af det, man kunne kalde for selvtilstrækkelighed, et apparat, som på forhånd sådan set garderer sig imod borgerne. Borgerne kan ofte forekomme – sådan er indtrykket hos mange – besværlige i forhold til det arbejde, offentlige myndigheder er sat til at varetage.

Ud fra den betragtning, at borgerne er svage i forholdet til den offentlige forvaltning og den offentlige forvaltning i mange tilfælde måske ikke reagerer med den fornødne forståelse for borgernes ønsker, fremsatte socialistisk folkeparti sidste efterår et forslag til lov om offentlighed i forvaltningen. Dette forslag hvilede netop på princippet om at beskytte den svage part i forholdet mellem borgere og forvaltning. Forslaget var, kunne man godt sige, polemisk i forhold til de forslag, der var fremsat fra justitsministerens side i foråret 1984 og genfremsat i efteråret 1984, og ment som en konkretisering af de tanker, socialistisk folkeparti har på det område.

Det er derfor med meget stor glæde, jeg kan konstatere, at en betydelig del af de tanker, som lå til grund for vores forslag, har givet sig udslag i de forslag, der ligger på bordet, forslag til ny offentlighedslov og forslag til ny forvaltningslov. Vi har deltaget i